

Υπόθεση C-323/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

25 Μαΐου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Oberster Gerichtshof (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

16 Μαΐου 2023

Προσφεύγων:

DS

Καθού:

Pensionsversicherungsanstalt

10 Obs 139/22x

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

OBERSTER GERICHTSHOF

Στην υπόθεση δικαίου κοινωνικής ασφάλισης που αφορά προσφυγή του D* S* [παραλειπόμενα] κατά του καθού Pensionsversicherungsanstalt (οργανισμού συντάξεων, Αυστρία), 1021 Βιέννη, [παραλειπόμενα] με αντικείμενο τη χορήγηση αντισταθμιστικού επιδόματος, το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία) ως αναιρετικό δικαστήριο αρμόδιο επί διαφορών εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφάλισης [παραλειπόμενα] εξέδωσε επί της αιτήσεως του προσφεύγοντος για αναίρεση της αποφάσεως του Oberlandesgericht Wien (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου Βιέννης, Αυστρία) ως εφετείου σε υποθέσεις εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφάλισης, της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, GZ 10 Rs 22/22m-62, με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του Arbeits- und Sozialgericht Wien (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου διαφορών εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφάλισης

Βιέννης, Αυστρία), της 1ης Φεβρουαρίου 2022, GZ 25 Cgs 60/20a-56, σε συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών, την ακόλουθη

δ ι ά τ α ξ η:

A. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 7 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (στο εξής: οδηγία 2004/38), την έννοια ότι μη ενεργός οικονομικά πολίτης της Ένωσης δεν έχει δικαίωμα σε κοινωνικές παροχές κατά την έννοια της οδηγίας 2004/38, σε περίπτωση που διαμένει στο κράτος μέλος υποδοχής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών, αλλά μικρότερο των πέντε ετών, και αντλεί το δικαίωμα διαμονής του από την ιδιότητα και μόνον του συζύγου (άρθρο 2, σημείο 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2004/38) πολίτη της Ένωσης η οποία ασκεί μισθωτή δραστηριότητα (διακινούμενης εργαζομένης) στη χώρα υποδοχής (άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο δ΄, της οδηγίας 2004/38), χωρίς ωστόσο να έχει ο ίδιος πρωτογενές δικαίωμα διαμονής δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία α΄, β΄ ή γ΄, της οδηγίας 2004/38;

[παραλειπόμενα] [δικονομικά ζητήματα]

Σ κ ε π τ ι κ ό:

I. Αντικείμενο και πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης:

- 1 Ο DS έχει τη ρουμανική ιθαγένεια. Είναι παντρεμένος με Ρουμάνα υπήκοο και έχει έναν ανήλικο γιο. Ο DS ήρθε στην Αυστρία μαζί με τη σύζυγό του το καλοκαίρι του 2017, όπου ζει μόνιμα από τις 8 Αυγούστου 2017. Ο DS επικαλείται προβλήματα υγείας ως λόγο για τη μετεγκατάσταση προκειμένου να λάβει καλύτερη ιατρική περίθαλψη στην Αυστρία. Λαμβάνει ρουμανική σύνταξη για περισσότερα από δέκα χρόνια (η οποία αντιστοιχεί σε περίπου 50 ευρώ καθαρά μηνιαίως). Τελευταία, ο DS αναζητούσε εργασία. Στην Αυστρία λαμβάνει εγγύηση ελάχιστων πόρων για την κάλυψη αναγκών.
- 2 Η σύζυγός του ασκούσε μισθωτή δραστηριότητα στην Αυστρία από τις 3 Ιουλίου 2017 έως τις 2 Απριλίου 2020 και κέρδιζε καθαρά από 1 200 έως 1 500 ευρώ. Στη συνέχεια, έμεινε άνεργη (χωρίς να λαμβάνει επίδομα ανεργίας) έως τις 13 Ιουλίου 2020, εργάστηκε εκ νέου ως καθαρίστρια από τις 14 Ιουλίου 2020 έως την 1η Οκτωβρίου 2020 με παρόμοιες αποδοχές και έλαβε επίδομα ανεργίας από τις 13 Νοεμβρίου 2020 έως τις 20 Δεκεμβρίου 2020. Κατά την περίοδο από τις 17 Δεκεμβρίου 2020 έως την 1η Απριλίου 2021, η σύζυγος του DS άσκησε αμελητέα δραστηριότητα. Από την 1η Ιουλίου 2021 εργάζεται εκ νέου στον πρώτο εργοδότη της.

- 3 Αρχικώς, ο DS ζούσε με τη σύζυγο και το γιο του σε μισθωμένο διαμέρισμα, του οποίου το μίσθωμα των 420 ευρώ περίπου μηνιαίως κατέβαλλε η σύζυγός του. Το ζευγάρι ζει χωριστά από το φθινόπωρο του 2020, εκκρεμεί δε διαδικασία διαζυγίου, χωρίς ωστόσο αυτή να έχει περατωθεί. Από τις 25 Οκτωβρίου 2021 ο DS κατοικεί σε άλλο μισθωμένο διαμέρισμα, ενώ από τον Δεκέμβριο του 2021 αδυνατεί να καταβάλλει το μηνιαίο μίσθωμα των 380 ευρώ. Ο DS δεν είναι σε θέση να συμμετέχει στα έξοδα για τη διατροφή του τέκνου. Η σύζυγός του δεν του δίνει χρήματα από το εισόδημά της.

II. Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- 4 1) Οδηγία 2004/38/ΕΚ:

«Άρθρο 7 Δικαίωμα διαμονής άνω των τριών μηνών

1. Όλοι οι πολίτες της Ένωσης έχουν δικαίωμα διαμονής στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών, εφόσον:

- α) είναι μισθωτοί ή μη μισθωτοί στο κράτος μέλος υποδοχής, ή
- β) διαθέτουν επαρκείς πόρους για τον εαυτό τους και τα μέλη των οικογενειών τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της περιόδου παραμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής, καθώς και πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στο κράτος μέλος υποδοχής, ή
- γ) [...], ή
- δ) είναι μέλη της οικογένειας τα οποία συνοδεύουν ή πηγαίνουν να συναντήσουν πολίτη της Ένωσης που πληροί τους όρους που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ).

2. [...]

Άρθρο 24 Ίση μεταχείριση

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται ρητώς στη συνθήκη και στο παράγωγο δίκαιο, όλοι οι πολίτες της Ένωσης που διαμένουν στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής βάσει της παρούσας οδηγίας, απολαύουν ίσης μεταχείρισης σε σύγκριση με τους ημεδαπούς του εν λόγω κράτους μέλους εντός του πεδίου εφαρμογής της συνθήκης. Το ευεργέτημα του δικαιώματος αυτού εκτείνεται στα μέλη της οικογένειας που δεν είναι υπήκοοι κράτους μέλους, εφόσον έχουν δικαίωμα διαμονής ή μόνιμης διαμονής. [...]

III. Εθνική νομοθεσία:

- 5 1) Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (γενικός νόμος περί κοινωνικών ασφαλίσεων)

(ASVG, BGBl 1955/189):

«Προϋποθέσεις για τη λήψη του αντισταθμιστικού επιδόματος

Άρθρο 292 (1) Σε περίπτωση που η σύνταξη, μαζί με το καθαρό εισόδημα του συνταξιούχου από άλλες πηγές και τα ποσά που λαμβάνονται υπόψη κατά το άρθρο 294, υπολείπεται του ισχύοντος στην περίπτωση του ορίου (άρθρο 293), ο συνταξιούχος δικαιούται συμπληρωματικό της συντάξεως αντισταθμιστικό επίδομα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, υπό την προϋπόθεση της συνήθους και νόμιμης διαμονής του στη χώρα.

(2) Για τον προσδιορισμό του κατά την παράγραφο 1 δικαιώματος λαμβάνεται επίσης υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα των συνοικούντων συζύγων ή των καταχωρισμένων συντρόφων, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 294, παράγραφος 4. [...]»

IV. Ισχυρισμοί και αιτήματα των διαδίκων:

- 6 Στις 6 Δεκεμβρίου 2017 ο DS ζήτησε να του χορηγηθεί συμπληρωματικό της συντάξεώς του αντισταθμιστικό επίδομα από τον καθού Pensionsversicherungsanstalt (οργανισμό συντάξεων, στο εξής: PVA). Με απόφαση της 28ης Απριλίου 2020, ο PVA απέρριψε το αίτημα αυτό με την αιτιολογία ότι ο DS δεν διέθετε επαρκείς πόρους, ούτως ώστε να μη χρειασθεί να ζητήσει να του χορηγηθούν παροχές κοινωνικής πρόνοιας ή το αντισταθμιστικό επίδομα κατά τη διάρκεια της περιόδου παραμονής του στην Αυστρία. Επομένως, δεν υφίσταται η προϋπόθεση της νόμιμης διαμονής στην εθνική επικράτεια.
- 7 Με την προσφυγή του κατά της αποφάσεως αυτής, ο DS ζητεί να του χορηγηθεί αντισταθμιστικό επίδομα ανερχόμενο στο ποσό που προβλέπεται από τον νόμο. Κατά τον προσφεύγοντα, η νομιμότητα της διαμονής του έγκειται στο γεγονός ότι ο γάμος του εξακολουθεί να υφίσταται και η σύζυγός του ασκεί μισθωτή δραστηριότητα. Αντιθέτως, ο PVA υποστήριξε ότι ο προσφεύγων, ο οποίος δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ουδόλως αντιμετωπίζει απλώς προσωρινές οικονομικές δυσχέρειες και ότι, ήδη κατά τον χρόνο της εγκαταστάσεώς του στην Αυστρία, ήταν δυνατό να προβλεφθεί ότι θα επιβάρυνε το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Το αιτούμενο αντισταθμιστικό επίδομα υπερβαίνει τη ρουμανική συνταξιοδοτική παροχή κατά περισσότερο από τριάντα φορές, χωρίς ποτέ ο ίδιος να έχει συνεισφέρει οικονομικά στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Αυστρίας.

V. Ιστορικό της διαδικασίας:

- 8 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο [Arbeits- und Sozialgericht Wien (πρωτοβάθμιο δικαστήριο διαφορών εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφάλισης Βιέννης)] απέρριψε την προσφυγή με το σκεπτικό ότι το οικογενειακό εισόδημα στο σύνολό του δεν επαρκούσε για την εξασφάλιση της διαβίωσης, με αποτέλεσμα ο προσφεύγων να μην διαμένει νομίμως στην εθνική επικράτεια. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο [Oberlandesgericht Wien (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Βιέννης)] επικύρωσε την απόφαση αυτή. Έκρινε ότι η οδηγία 2004/38/EK δεν εγγυάται σε κάθε περίπτωση την πλήρη πρόσβαση του συζύγου διακινούμενου εργαζομένου στις κοινωνικές παροχές του κράτους μέλους

υποδοχής. Κατά το Oberlandesgericht Wien (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Βιέννης), λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, δεν πρέπει να αναγνωρισθεί στον προσφεύγοντα δικαίωμα διαμονής υπό την ιδιότητα του συζύγου που δικαιούται αντισταθμιστικό επίδομα, διότι τούτο θα συνιστούσε (κατά κατάχρηση δικαιώματος) προδήλως υπέρμετρο βάρος για το αυστριακό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Κατά της αποφάσεως αυτής, ο DS άσκησε αναίρεση ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανωτάτου Δικαστηρίου). Ζητεί να γίνει δεκτή η προσφυγή του. Ο PVA ζητεί την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

VI. Σκεπτικό για την υποβολή του προδικαστικού ερωτήματος:

- 9 1. Το άρθρο 292, παράγραφος 1, του ASVG εξαρτά το δικαίωμα λήψεως αντισταθμιστικού επιδόματος από τον συνταξιούχο από «την προϋπόθεση της συνήθους και νόμιμης διαμονής του στη χώρα». Στην απόφασή του C-160/02, *Skalka* [ECLI:EU:C:2004:269], το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) χαρακτήρισε το αυστριακό αντισταθμιστικό επίδομα ως «ειδική παροχή χωρίς συνεισφορά» κατά την έννοια του άρθρου 70 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 (και όχι ως παροχή κοινωνικής αρωγής κατά την έννοια «της κοινωνικής πρόνοιας και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης»). Το αντισταθμιστικό επίδομα περιελήφθη –όπως και το γερμανικό βασικό εισόδημα διαβίωσης βάσει του SGB II (βιβλίου II του γερμανικού κώδικα κοινωνικής ασφάλισης) (μεταρρύθμιση «Hartz IV»)– στον κατάλογο του παραρτήματος X του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, σύμφωνα με το άρθρο 70, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού αυτού. Ωστόσο, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο χαρακτηρισμός μιας παροχής, όπως το αυστριακό αντισταθμιστικό επίδομα, ως «ειδική παροχή χωρίς συνεισφορά» κατά την έννοια του άρθρου 70 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η παροχή αυτή να εμπίπτει συγχρόνως και στην έννοια των κοινωνικών παροχών σύμφωνα με την οδηγία 2004/38, οπότε έχει εφαρμογή το άρθρο 24 της οδηγίας αυτής [C-140/12, *Brey* (ECLI:EU:C:2013:565)· C-333/13, *Dano* (ECLI:EU:C:2014:2358)· C-67/14, *Alimanovic* (ECLI:EU:C:2015:597)· C-299/14, *Garcia-Nieto* κ.λπ. (ECLI:EU:C:2016:114)].
- 10 2. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης τείνει να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών. Κάθε πολίτης της Ένωσης μπορεί, συνεπώς, να επικαλεστεί σε όλες τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο *ratione materiae* πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας (άρθρο 18 ΣΛΕΕ), όπως εξειδικεύεται επίσης στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 και στο άρθρο 24 της οδηγίας 2004/38. Οι περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και των προϋποθέσεων που ορίζονται, μεταξύ άλλων, στην οδηγία 2004/38. Η οδηγία αυτή έχει προβλέψει, όσον αφορά το δικαίωμα διαμονής εντός του κράτους μέλους υποδοχής, ένα σύστημα με πλείονες βαθμίδες το οποίο καταλήγει στο δικαίωμα μόνιμης διαμονής [βλ. ΔΕΕ C-424/10, C-425/10, *Ziolkowski και Szeja* (ECLI:EU:C:2011:866), σκέψη 38· συναφώς, πρόσφατα,

ΔΕΕ C-411/20, *Familienkasse Niedersachsen-Bremen*, (ECLI:EU:C:2022:602), σκέψεις 28 επ.].

- 11 3. Πρώτον, για διαμονή βραχύτερη των τριών μηνών, το άρθρο 6 της οδηγίας 2004/38 περιορίζει τις προϋποθέσεις ή διατυπώσεις του δικαιώματος διαμονής στην απαίτηση κατοχής ισχύοντος δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου. Το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής διατηρεί το δικαίωμα αυτό ενόσω ο πολίτης της Ένωσης και τα μέλη της οικογένειάς του δεν αποτελούν υπέρμετρο βάρος για το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής (C-411/20, σκέψη 31). Δεύτερον, για διάρκεια διαμονής άνω των τριών μηνών, το ευεργέτημα του δικαιώματος διαμονής εξαρτάται από τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38 και, κατά το γράμμα του άρθρου 14, παράγραφος 2, αυτής, αυτό το δικαίωμα διατηρείται ενόσω ο πολίτης της Ένωσης και τα μέλη της οικογένειάς του πληρούν τους όρους αυτούς. Ειδικότερα, από τη δέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2004/38 προκύπτει ότι οι προϋποθέσεις αυτές αποσκοπούν, ιδίως, να μη καταστούν τα πρόσωπα αυτά υπέρμετρο βάρος για το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής [C-424/10, C-425/10, σκέψη 39· C-181/19, *Jobcenter Krefeld* (ECLI:EU:C:2020:794), σκέψη 66· C-709/20, *The Department for Communities in Northern Ireland* (ECLI:EU:C:2021:602), σκέψη 76· συναφώς, διαφοροποιημένες οι προτάσεις της γενικής εισαγγελέα T. Careta, C-488/21, Chief Appeals Officer κ.λπ. (ECLI:EU:C:2023:115), σημεία 118 επ.]. Τρίτον, οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι έχουν διαμείνει νομίμως [ΔΕΕ C-147/11, C-148/11, *Czop και Punakova* (ECLI:EU:C:2012:538)] για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών στο κράτος μέλος υποδοχής έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην επικράτειά του, το οποίο δεν υπόκειται πλέον σε όρους (βλ. αιτιολογική σκέψη 18 της οδηγίας 2004/38).
- 12 4.1 Υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής, η οποία –όπως φαίνεται– αφορούσε περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', σε συνδυασμό με το άρθρο 2, σημείο 2, στοιχεία γ' και δ', της οδηγίας 2004/38, το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο) φρονεί ότι προκύπτει ζήτημα ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, σημείο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/38 το οποίο πρέπει να υποβληθεί ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως. Η υπόθεση C-488/21, *Chief Appeals Officer* κ.λπ., επί της οποίας δεν έχει ακόμη εκδοθεί απόφαση, αφορά επίσης δευτερογενές δικαίωμα διαμονής που απορρέει από μισθωτή εργαζομένη (άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/38) το οποίο, ωστόσο, προβάλλεται από απευθείας ανιόντα (άρθρο 2, σημείο 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2004/38). Στην περίπτωση αυτή, ακόμη και κατά το γράμμα του άρθρου 2, σημείο 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2004/38, η ιδιότητα του «μέλους της οικογένειας» εξαρτάται από το εάν ο συγγενής συντηρείται (ή «εξαρτάται» από τη διακινούμενη εργαζομένη, βλ., συναφώς, τις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα T. Careta η οποία αναφέρεται στις διαφορετικές γλωσσικές αποδόσεις της διατάξεως αυτής, C-488/21, σημείο 53).

- 13 4.2 Ο προσφεύγων ορθώς επισημαίνει ότι ως σύζυγος, κατά το γράμμα του άρθρου 2, σημείο 2, στοιχείο α΄, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2004/38, πρέπει να θεωρείται μέλος της οικογένειας της συζύγου του η οποία εργάζεται ως διακινούμενη εργαζομένη στην Αυστρία, χωρίς περαιτέρω προϋποθέσεις, ιδίως χωρίς την προϋπόθεση της «εξάρτησης» υπό την έννοια της πραγματικής συντήρησης [προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mazák, C-310/08, *Ibrahim και Secretary of State for the Home Department* (ECLI:EU:C:2009:641), σημείο 41]. Επιπλέον, η άρνηση καταβολής στον προσφεύγοντα αντισταθμιστικού επιδόματος περιάγει τη σύζυγό του, ως διακινούμενη εργαζομένη, σε μειονεκτική θέση σε σχέση με μια αυστριακή εργαζομένη της οποίας ο σύζυγος μπορεί να αξιώσει την καταβολή του αντισταθμιστικού επιδόματος, γεγονός το οποίο ενδέχεται να συνιστά παράβαση του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (βλ. προτάσεις της γενικής εισαγγελέα T. Carota, C-488/21, σημείο 92).
- 14 4.3 Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, με την προπαρατεθείσα νομολογία, το Δικαστήριο, στηριζόμενο στην αιτιολογική σκέψη 10 της οδηγίας 2004/38, επιβεβαίωσε το κριτήριο σύμφωνα με το οποίο τα πρόσωπα αυτά δεν πρέπει να καθίστανται υπέρμετρο βάρος για το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής ακόμη και για διαμονή διάρκειας άνω των τριών μηνών, κάνοντας γενική μόνον αναφορά στις προϋποθέσεις του «άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38» (C-333/13, *Dano*, σκέψη 71). Πρωταρχικό σκοπό της οδηγίας 2004/38 αποτελεί η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης (μόνον) δευτερευόντως επιδιώκονται επίσης οι σκοποί της προστασίας της οικογενειακής ζωής του πολίτη της Ένωσης και της ενσωμάτωσης της οικογένειάς του στο κράτος μέλος υποδοχής [C-930/19, *État belge (Βελγικό Δημόσιο)* (ECLI:EU:C:2021:657), σκέψη 82]. Σύμφωνα με τον πρωταρχικό σκοπό της οδηγίας 2004/38, ο προσφεύγων, ως οικονομικά μη ενεργός πολίτης της Ένωσης, θα έπρεπε επίσης να επικαλεστεί το πρωτογενές δικαίωμα διαμονής που προβλέπεται από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2004/38: Ωστόσο, εν προκειμένω, δεν θα μπορούσε να του αναγνωριστεί το εν λόγω δικαίωμα διαμονής βάσει του δικαίου της Ένωσης λόγω έλλειψης επαρκών πόρων του προσφεύγοντος η οποία δεν αμφισβητείται. Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται το ζήτημα εάν ο προσφεύγων, σε μια τέτοια κατάσταση, μπορεί να επικαλεστεί υπό την ιδιότητά του ως μέλος της οικογένειας δευτερογενές δικαίωμα διαμονής που απορρέει αποκλειστικά από τη σύζυγό του, μολονότι, σύμφωνα με τα στοιχεία, δεν υπάρχουν επαρκείς πόροι, ακόμη και όσον αφορά το σύνολο του οικογενειακού εισοδήματος. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, θα ήταν βάσιμη η ένσταση του καθού ότι ένας πολίτης της Ένωσης ευρισκόμενος στην κατάσταση του προσφεύγοντος, κατά τη διάρκεια της άνω των τριών μηνών έως (και) πέντε ετών διαμονής, θα περιερχόταν σε κατάσταση όμοια με εκείνη στην οποία θα βρισκόταν, εάν είχε ήδη αποκτήσει το δικαίωμα μόνιμης διαμονής. Ωστόσο, κατά το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο), αυτό θα ερχόταν σε αντίθεση με την προαναφερθείσα νομολογία του ΔΕΕ σύμφωνα με την οποία οι διακινούμενοι πολίτες της Ένωσης δεν θα

πρέπει να επιβαρύνουν υπέρμετρα το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 10 και 16 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ).

VII. Αναστολή της διαδικασίας:

15 [παραλειπόμενα]

Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο)
Βιέννη, 16 Μαΐου 2023 [παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ